

Tilsynsstrategi 2016 – 2018

**Ny organisation
af tilsynsarbejdet**

DATATILSYNET

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	3
2.	Udfordringer for databeskyttelsen og nyt retsgrundlag på vej	3
3.	Overordnet organisation af arbejdet med tilsyn i Datatilsynet.....	3
4.	Yderligere tiltag	5
5.	Initiativerne.....	5

1. Indledning

Med Datatilsynets inspektionsstrategi for årene 2013-2015 blev tilsynets arbejde med tilsynsbesøg målrettet og baseret på begrundede valg med hensyn til, hvor indsatsen skulle være særligt fokuseret.

Samtidig indeholdt strategien en række initiativer, som bl.a. har medvirket til at give sagerne om tilsynsbesøgene større vægt i den løbende prioritering af tilsynets indsats.

2. Udfordringer for databeskyttelsen og nyt retsgrundlag på vej

Udfordringerne for databeskyttelsen hos de myndigheder og virksomheder, som Datatilsynet fører tilsyn med, er på mange punkter de samme, som da tilsynet formulerede den forrige strategi.

De senere års udvikling viser således, at databeskyttelsen fortsat har god brug for opmærksomhed – ja, faktisk gerne øget opmærksomhed og gerne kombineret med en vis fornyelse. Der har f.eks. vist sig behov for særligt fokus på sikkerheden, når personoplysninger behandles hos databehandlere. Det har endvidere vist sig, at det er relevant at se på, hvilke informationer de dataansvarlige sikrer sig omkring datasikkerheden, når de indgår aftale om anskaffelse og drift af it-løsninger med personoplysninger.

EU's generelle databeskyttelsesforordning forventes vedtaget i starten af 2016, hvorefter den vil få virkning fra et tidspunkt i starten af 2018. Der starter derfor også i Datatilsynet et arbejde med at forberede overgangen til et nyt retsgrundlag på området.

At et nyt retsgrundlag er på vej, kan imidlertid ikke bruges som begrundelse for at undlade at bruge tilsynsbesøg som et middel til at sørge for, at databeskyttelsesniveauet hos de dataansvarlige myndigheder og virksomheder er højt. Tværtimod. De fleste problemer, som ses med manglende beskyttelse af personoplysninger, er ikke snævert knyttet til de gældende reglers udformning. At følsomme personoplysninger gang på gang gøres tilgængelige på internettet, eller at løsninger ikke indeholder de mest basale sikkerhedsforanstaltninger vil være et problem, uanset hvilken databeskyttelseslovgivning der gælder.

Her er de generelle betragtninger fra inspektionsstrategien 2013-2015 fortsat relevante, og der kan derfor generelt henvises til denne strategi.

3. Overordnet organisation af arbejdet med tilsyn i Datatilsynet

Datatilsynets tilsyn foregår på forskellige måder, som vil blive beskrevet nærmere i det følgende.

Overordnet kan der sondres mellem to typer af tilsyn: Tilsyn, der iværksættes som led i Datatilsynets årlige tilsynsplanlægning, fremover benævnt "**planlagte tilsyn**", og tilsyn, der iværksættes som følge af konkrete hændelser mv., fremover benævnt "**ad hoc tilsyn**".

Begge typer af tilsyn er vigtige og skal fortsat udføres. Det må i den forbindelse haves for øje, at tilsynet ikke altid selv er fuldstændig herre over, hvor mange ad hoc tilsyn det er nødvendigt at indlede eller omfanget af disse. Som tilsynsmyndighed har Datatilsynet således en pligt til at reagere i en række tilfælde, hvor tilsynet bliver bekendt med mulige brud på persondataloven. Hvis der i en periode er behov for at starte mange ad hoc tilsyn, kan dette påvirke antallet af planlagte tilsyn, som det er muligt for Datatilsynet at udføre.

Datatilsynet har overordnet to værktøjer til rådighed: **Oplysningsindsamling** – altså muligheden for at stille spørgsmål med hjemmel i persondatalovens § 62,

Datatilsynets mission

Datatilsynet er den centrale uafhængige myndighed, der:

- * rådgiver om registrering, videregivelse og anden behandling af personoplysninger og
- * fører tilsyn med, at myndigheder, virksomheder og andre dataansvarlige overholder persondataloven.

Datatilsynets vision

- * Myndigheder og private kender og overholder reglerne for behandling af personoplysninger.
- * Borgerne kender og kan bruge deres rettigheder.

Datatilsynet gør dette muligt og lettere gennem:

- * Synlighed,
- * information,
- * dialog og
- * kontrol.

Planlagte tilsyn og ad hoc tilsyn

Overordnet kan der sondres mellem to typer af tilsyn:

- * Planlagte tilsyn – dvs. tilsyn, der iværksættes som led i Datatilsynets årlige tilsynsplanlægning og
- * Ad hoc tilsyn – dvs. tilsyn, der iværksættes som følge af konkrete hændelser.

stk. 1 – og **tilsynsbesøg** – dvs. adgangen til kontrol på stedet hos de dataansvarlige i medfør af lovens § 62, stk. 2-4.

De nævnte værktøjer kan anvendes både ved planlagte tilsyn og ved ad hoc tilsyn. Hidtil er egentlige tilsynsbesøg mest anvendt ved planlagte tilsyn og kun undtagelsesvist i forbindelse med ad hoc tilsyn. Et eksempel på det sidste er imidlertid tilsynsbesøget på Rigshospitalet som led i Datatilsynets afklaring af den såkaldte Se og Hør-sag.

Raids

En del af Datatilsynets planlagte tilsyn målrettes geografiske områder.

I forbindelse med tilsynsplanlægningen besluttes det f.eks. over tre dage at afvikle et antal tilsyn i en bestemt landsdel.

Tilsynene kan omfatte en eller flere kategorier af myndigheder eller virksomheder og kan også målrettes specifikke emner.

I de senere år har der været sat fokus på effektivisering af sagsgangene på alle tilsynets arbejdsområder, herunder også tilsynsopgaven. De igangværende aktiviteter, hvor der løbende udvikles og forbedres værktøjer – som f.eks. standardiserede spørgeskemaer og tilsynsrapporter – vil selvfølgelig også fortsætte i tiden fremover.

Datatilsynet har endvidere positive erfaringer med at pulje tilsynsbesøg, som gennemføres af dedikerede teams, som i en fokuseret indsats får en række tilsyn fra hånden på effektiv vis. Og som en bonus er det samtidig vurderingen, at der herved opnås en bedre kvalitet og ensartethed, end når tilsynene udføres som enkeltstående tilsyn evt. af forskelligt sammensatte hold.

Samtidigt har Datatilsynet opbygget en stor erfaring i behandling af ad hoc tilsyn om brud på persondatalovens sikkerhedskrav, hvor der i nogle tilfælde stilles ganske omfattende og detaljerede spørgsmål, som kan sammenlignes med oplysningsindsamlingen under de mere omfattende planlagte tilsyn.

Datatilsynet vurderer endvidere umiddelbart, at det i den forbindelse har været en fordel, at tilsynet de seneste par år har samlet alle ad hoc tilsyn om brud på persondatalovens sikkerhedskrav i en og samme enhed. Dette har medført en ensartethed i håndteringen af sagerne samt øget brugen af standarder.

På den baggrund vil Datatilsynet i nærværende strategis levetid afprøve en ny organisering af både planlagte tilsyn og en række af tilsynets øvrige tilsynssager.

Der oprettes således en ny **tilsynsenhed** i Datatilsynet. Denne enhed skal være ansvarlig for alle Datatilsynets planlagte tilsyn samt en del af Datatilsynets ad hoc tilsyn.

Tilsynsenheden

Datatilsynet danner en ny tilsynsenhed.

Tilsynsenheden bliver ansvarlig for:

- * alle Datatilsynets planlagte tilsyn
- og
- * en del af Datatilsynets ad hoc tilsyn.

Herudover vil der fortsat blive foretaget ad hoc tilsyn i de respektive søjler i Datatilsynet, når konkrete hændelser efter nærmere overvejelse giver anledning til dette. Det gælder bl.a. sager om ulovlig registrering, videregivelse eller anden behandling af f.eks. følsomme personoplysninger eller personnumre, sager om brud på persondatalovens markedsføringsregler og sager om ulovlig offentliggørelse af optagelser fra tv-overvågning.

De tilsynsmedarbejdere, som ikke fast indgår i den nye tilsynsenhed, vil medvirke ved enhedens tilsyn – herunder ved tilsynsbesøg – når der f.eks. er behov for deres ekspertise. Herudover giver de øvrige dele af tilsynet løbende tilsynsenheden forslag til områder, hvor der kan være behov for tilsyn. Tilsvarende giver tilsynsenheden løbende informationer til resten af tilsynet – og til omverdenen – om erfaringerne fra de tilsynssager, som håndteres i enheden.

Tilsynsenheden udformer årlige oversigter over Datatilsynets planlagte tilsyn. Planerne godkendes af Datatilsynets direktør.

Ved udvælgelse af emner for planlagte tilsyn skal der navnlig fokuseres på behandlinger af personoplysninger, som på grund af deres omfang eller formål kan indebære en særlig risiko for at krænke de registreredes ret til databeskyttelse og privatliv, samt på behandlinger, som indebærer brug af ny teknologi.

Ved udvælgelsen af såvel de emner som de dataansvarlige, der skal indgå i de planlagte tilsyn, tager Datatilsynet bl.a. i betragtning, om der på et område er fremkommet oplysninger – herunder ved henvendelser fra borgere eller via medieomtale – der kunne tyde på et særligt behov for tilsyn.

4. Yderligere tiltag

Med Datatilsynets inspektionsstrategi for 2013-2015 fastsatte tilsynet i hovedtræk rammerne for Datatilsynets planlagte tilsyn i strategiens treårige periode. Strategien er sideløbende blevet suppleret af diverse vejledninger og hjælpeværktøjer. Der er bl.a. udformet en detaljeret køreplan for planlagte tilsynsbesøg, og nye standardiserede rapporteringsskemaer er taget i brug og i løbende udvikling. Dette arbejde vil fortsætte i nærværende strategis levetid.

Datatilsynets sagsbehandling i sagerne om planlagte tilsyn har desværre haft en tendens til at trække i langdrag. Flere af den tidligere strategis initiativer vedrørte derfor sagsbehandlingstiden, både i forbindelse med rapportskrivning og endelig tilbagemelding til den dataansvarlige. Disse initiativer har haft positiv effekt på sagsbehandlingstiden i de fleste tilfælde. Imidlertid ses der stadig eksempler på, at sagsbehandlingen i sagerne trækker ud, ikke mindst når tilsynet er af mere kompleks eller individuel karakter – i modsætning til de mere standardiserede tilsyn, hvor der som oftest anvendes mere skematisk rapportskrivning.

Tilsynet har samtidig identificeret, at også sagsbehandlingen i sager om ad hoc tilsyn ofte trækker i langdrag. Datatilsynet har ikke i tilstrækkelig grad prioriteret at få bragt disse sager til en endelig afslutning. Dette vil tilsynet nu ændre på. Fremover skal afslutningen af alle ad hoc tilsyn gives særlig prioritet. Der formuleres derfor et nyt initiativ om forbedring af sagsbehandlingstiden i alle Datatilsynets tilsynssager.

Datatilsynet vil også i denne strategis levetid påtale alle væsentlige brud på persondataloven, udtale kritik eller beklagelse samt følge op på, at påtalte forhold bringes i orden. Datatilsynet finder, at dette element af tilsynets arbejde med tilsynssagerne er så centralt, at tilsynsstrategien fortsat skal sætte fokus herpå. Der findes derfor også i nærværende strategi et initiativ herom.

Datatilsynet har i de senere år offentliggjort flere udtalelser om tilsyn, tilsynsplaner mv. Og tilsynet vil arbejde for en fortsat høj grad af offentlighed omkring aktiviteterne på tilsynsområdet. Der findes derfor også i denne strategi et initiativ om transparens.

5. Initiativerne

Initiativ nr. 1. En ny tilsynsenhed

Der oprettes en ny tilsynsenhed i Datatilsynet. Denne enhed skal være ansvarlig for alle Datatilsynets planlagte tilsyn samt en del af Datatilsynets ad hoc tilsyn.

Hvilke kategorier af ad hoc tilsyn der skal behandles i tilsynsenheden, vil blive besluttet af Datatilsynets direktør. Som udgangspunkt vil det være ad hoc tilsyn vedrørende brud på persondatalovens sikkerhedskrav.

Initiativ nr. 2. Årsplan for planlagte tilsyn

Tilsynsenheden udformer årlige oversigter over Datatilsynets planlagte tilsyn. Planerne godkendes af Datatilsynets direktør.

Ved udvælgelse af emner for planlagte tilsyn skal der navnlig fokuseres på behandlinger af personoplysninger, som på grund af deres omfang eller formål kan indebære en særlig risiko for at krænke de registreredes ret til databeskyttelse og privatliv, samt på behandlinger, som indebærer brug af ny teknologi.

Ved udvælgelsen af såvel de emner som de dataansvarlige, der skal indgå i de planlagte tilsyn, tager Datatilsynet bl.a. i betragtning, om der på et

Brud på persondatalovens sikkerhedskrav

Hvilke kategorier af ad hoc tilsyn der skal behandles i tilsynsenheden, vil blive besluttet af Datatilsynets direktør.

Som udgangspunkt vil det være ad hoc tilsyn vedrørende brud på persondatalovens sikkerhedskrav.

område er fremkommet oplysninger – herunder ved henvendelser fra borgere eller via medieomtale – der kunne tyde på et særligt behov for tilsyn.

Oplysningsindsamling og tilsynsbesøg

Tilsynsenheden gør brug af både oplysningsindsamling og tilsynsbesøg og kan f.eks. bruge oplysningsindsamling til en målrettet indsats overfor dataansvarlige i offentlig eller privat sektor vedrørende en eller flere specifikke problemstillinger.

Alle slags dataansvarlige

Tilsynsenheden kan benytte oplysningsindsamling overfor alle slags dataansvarlige, også de kategorier af virksomheder, hvor tilsynet ikke kan komme på tilsynsbesøg.

Initiativ nr. 3. Oplysningsindsamling og tilsynsbesøg

Tilsynsenheden benytter sig både af **oplysningsindsamling** – altså muligheden for at stille spørgsmål med hjemmel i persondatalovens § 62, stk. 1 – og **tilsynsbesøg** – dvs. adgangen til kontrol på stedet hos de dataansvarlige i medfør af lovens § 62, stk. 2-4.

Tilsynsenheden kan f.eks. bruge **oplysningsindsamling** til en målrettet indsats overfor dataansvarlige i offentlig eller privat sektor vedrørende en eller flere specifikke problemstillinger.

Tilsynsenheden vil i den forbindelse kunne fortage tilsyn afholdt via besvarelse af spørgeskemaer, hvor dette er hensigtsmæssigt.

Tilsynsenheden benytter adgangen til oplysningsindsamling overfor alle slags dataansvarlige, også de kategorier af virksomheder, hvor tilsynet ikke kan komme på tilsynsbesøg.

Ved **tilsynsbesøg** vil der som oftest – inden besøget på stedet – også være foregået oplysningsindsamling ved brug af spørgeskema. Tilsynsbesøg kan også ske i sager om ad hoc tilsyn.

Initiativ nr. 4. Nedbringelse af sagsbehandlingstiden

Datatilsynet vil arbejde på at fortsat at forbedre sagsbehandlingstiderne i alle tilsynssager.

For alle tilsynssager – både de planlagte tilsyn og ad hoc tilsyn, uanset hvilken enhed i Datatilsynet der behandler sagen – fastsætter Datatilsynet generelt som mål, at virksomheder og myndigheder får tilsynets endelige tilbage melding med eventuel kritik og krav senest seks måneder efter sagens opstart i 80 % af sagerne.

I sager med tilsynsbesøg fastsætter Datatilsynet det yderligere mål, at tilsynets rapport om besøget forelægges for virksomheden eller myndigheden inden to uger efter besøget.

Initiativ nr. 5. Påtale og opfølgning ved overtrædelser

Datatilsynet vil påtale alle væsentlige brud på persondataloven, udtale kritik eller beklagelse samt følge op på, at påtalte forhold bringes i orden. Datatilsynet vil i den forbindelse sikre en ensartet praksis.

Initiativ nr. 6. Transparens

Datatilsynet vil tilstræbe høj grad af transparens omkring tilsynets tilsynsaktiviteter. Dette vil bl.a. ske gennem offentliggørelse af udtalelser og afgørelser i tilsynssager.